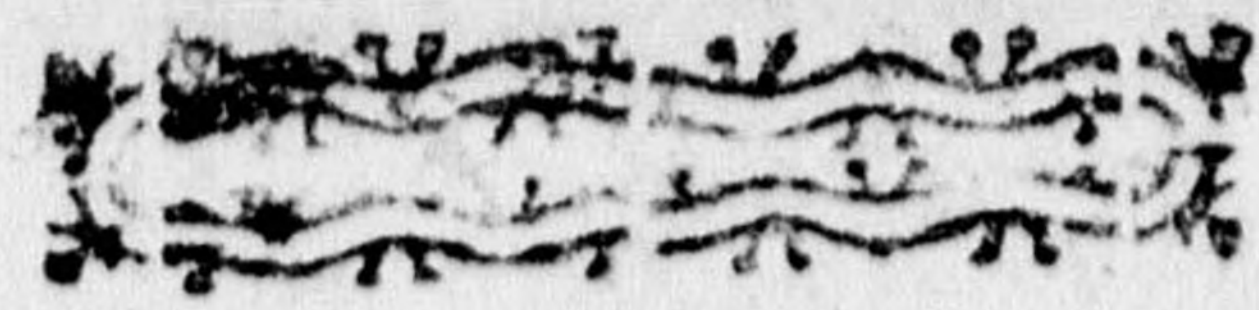

A' ROMAI CSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Kedden 25. Januáriusban 1791.

*Egy Kérdés: Terjedé a' Muszka és Török
háború meszszebbre ?*

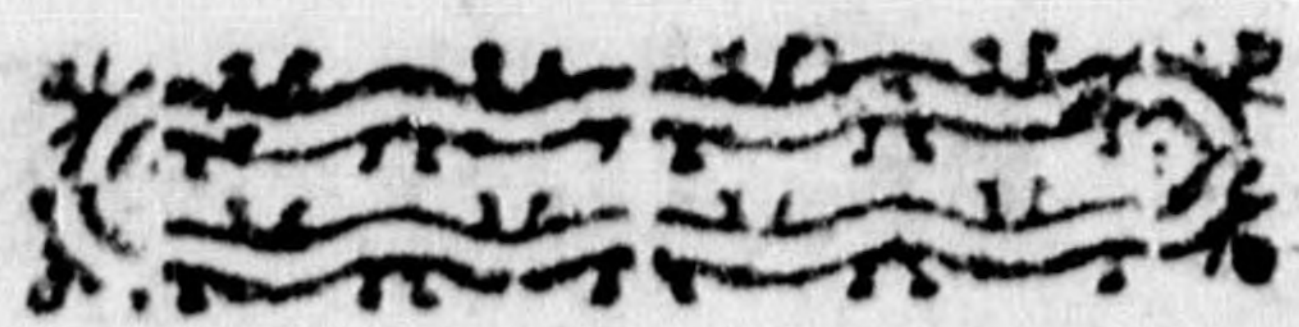
Az a' meg-keferevés, melly a' hadakozó Hatal-
moságok között uralkodik, az az álhatatos-
ság, mellyel mindenik rész a' maga kívánsá-
ga mellett meg-mozdúlhatatlanul meg-maradni kí-
van; a' Lengyeleknek ásittozások, melly szerint
ők-is ezen háboruból hasznat kívánnának venni; és
az a' majd csak nem közönséges Muszka Ország
nagyobbodásától való Europai félelem, csak alig
ha ezen háborút holzizabbra nem nyujtják; és vala-
mint a' különös, ugy a' közönséges Levelek egy
szivel és szájjal kiáltják, hogy a' jövő Tavasz
mind a' szárazon, mind pedig a' Tengeren egy ki-
szélefedett háborúval fogna bé köszönteni. — Il dik

Katharina — akármiben kerül — meg akarja Krim-iát tartani, és *Otsakovat* 's *Akkirmánt* visszaadni éppen nem akarja. — Azt írja ezen Császárné nem régiben egy maga Követjének: „Tudja az egész Világ, hogy a' Portának nem én, hanem ő izent én-nékem egy olyan időben háborút, a' midőn jó móddal csak ellenne sem álhatván, semmi előre való győzedelemről nem képzelődhetem vala. Az Isten az én magamat óltalmazó igaz ügyemet győzedelmi fegyverrel áldotta-meg. Ez én-nékem sok kintiben, és az én népembek sok ki omított vérében került; illő hát, hogy az én népem az e' féle veszedelmes háboruktól végre mentek legyenek. Valamig pedig *Krim* és ennek kólisa *Otsakov* a' Török kezénél lézen. mind addig ezen tziel el-nem éretik, a' mint az előbb történt péloak bizonyságok ebben. Ha azért én kész voltam, minden más vérrel foglalt győzedelmes és számos nyereségeimet visszaadni, azzal az egész Világ előtt a' haládatlan Török békelségnek eleget áldoztam volna, melyről az egész részre hajlás nélkül ítélő Világ az én győzedelmes fegyvereim között való magam nér-féklését nyilván láthatja. Most a' Berlini Udvar-is ezen én áldozatonnak érdemét meg-esmérni éppen nem akarván, nékem-is a' *Rájkombokhi* edgyezés fundamentoma iszerint közben-járom kíván lenni. A' Romai Császári Udvarnak oka lehetett ugy és nem más féle képpen gondolkozni — legyen: — de a' mi engemet illet, én soha egy olyan részre hajló Udvarnak közben-járását el-nem fogadhatom, mely az én nyilvánóságos ellenségembek nyilvánóságos frigyelse — és ha ő ezen tzieljét ellenem fegyveres kézzel akarja véghez vinni, én-is ezen Törvény és szokás ellen való közben-jarói erőt erővel fogom tudni vissza venni — hanem ha a' maga közben-járasában olly módot talál-fel, mely az én Országomnak és győzedelmes fegyverembek betsületére fog szolgálni.“ — Ezt írta, és így gondolkozik a' Nagy *Katharina*, és az ő rop-pont Birodalma-beli Országok és ennek lakosai a'

Török háborúnak további folytatására, és a' be-
tsületnek fenn-tartására véghetetlen népet és erőt
ajánlottanak. — Pruszszia és Anglia ugyan meg-
engedi, hogy ezen hatalmas Tsászárné minden köz-
ben-járó nélkül békelséget köljen a' Portával, sőt
tellyes szivből ezt kívánnyák; de ugy, hogy min-
den el-foglalt örökségeket vissza adjon. Ez azt
éppen nem akarja: melyre nézve *Fridrikh Vilhelm*
minden hadi-készületeit szedi öszve, és *Pillau* Várát
rakja hadi-készületekkel, a' Tenger felől uj Sán-
tzokat készítet, és az a' hire, hogy fő Vezér *Mel-
lendort* minden órán *Königsberg* felé indul. A' Prusz-
szus Tisztek sem apítot sem szabadságot nem nyer-
hetnek, mely eddig közönséges vala itten. A' Ku-
rir tsere *Berlin*, *Varsao* és *Marquis Luchefini* között
fokkal nagyobb mint ez előtt — és a' Lengyel Tá-
bor olly hirtelehséggel készitti magát a' tsatára,
mintha ő is ezen véres tsatában minden órán fegy-
vert kívánna mártóni. — Anglia Pruszszzával min-
denekben tökéletesen meg-edgyez, és ezek ketten
a' Hollándia Közönséges-társaságot arra birták,
hogy ez-is már a' maga hadi-készületeit tellyes erő-
ben állítja a' békelség-szerzésre. De hát ha a' Musz-
ka Udvarnak is segittsége lészzen — 's hát ha vala-
mennyin vagynak is mind gyalázatos fegyverrel fog-
nak végre vissza térni? ki felel-meg ezen kérdé-
sre? — De akárki hogy feleljen elég az, hogy mi-
nekutánna *Ismail* Vára olly nagy vér-özönnel meg-
vétettetett volna (a' mint mi már ezt, akárki mit
írjan, alkalmasint le-irtuk) fő Vezér *Szuvarov* 10-
ezer szabadakarattól szolgáló fegyveres fél vad em-
bereket; Kozákokat és Arnotokat szállított által
a' Dunán Bulgáriába, hogy ott minden Városokat
és falukat öszve égessenek és pusztittsanak; noha
már ezen a' Környéken a' Duna mentében 5 Tö-
rök keritetlen Városok hammuvá válván, a' féle-
lem' változva forró hidege a' *Mahumed* koposzfiait
egészsz Konstantzinápolyig, tsak nem öszi hulló és
reszkető fa-levelekké tette, és ha a' Töröknek tsak
egy hónap alatt a' Muszkával fegyver-nyügvásá-
nem lészzen, Bulgáriában eleven Törököt lámpással

sem fogunk találni. — Belgrádban minden dolog alszik — a' szélen lévő népek szomorúak, hogy nekik megint ezen Tolvaj szomszédságban kelletik maradni, minthogy itt a' békeségnek olyan feltételek alatt vagy on hire, hogy mi a' Töröknek az el-vett földet vissza fognók adni. — A' *Lüttihiek* Követjei meg-érkeztenek Bétsbe. — Azok a' Frantzia Papok, kik a' Polgári hitet le-nem tették, vagy nyavallyájok, vagy más környülállásoktól akadályoztatván, 14 napot nyertének várakozást, és ha ekkor le-nem teszik hivataljoktól örökösön meg-fosztatnak, valamint már azok meg-fosztattak, kik le-tenni nem akarták. — Marquis *Fajettének* fejével kell számolni, a' Nemzeti-gyűlés előtt, ha a' Királyi Familliából valaki ki-találna menni az Országból.

Egy hirt futtognak Európában minden felé a' nagyobb Politikusok egymás fülébe, mely még eddig noha mezittelen hir, mindazáltal nem meg-esmert hazugság; azért, minthogy ettől egész Európának környülállásai függenek méltó meg-jegyzésre. — t. i. ez: hogy egy Pruszszus Királyi Hertzeg egy Ausztriai Házbeli Leánnyal volna házosságra kelen-dő. Ha ez talál lenni, az egész Europai háború, a' Frantzia zenebona mind más környülállások közé szorúlnak, és így az Europa Politikájának mostani kereke meg fog fordúlni. — Azt olvassuk a' Belgiumi Levelekből, hogy Generál *Alvintzy* megint el-esett *Tirlemontnál* a' Lovával, és beteges. Ez a' szerentsétlenség éppen akkor esett ezen a' híres Vezéren, midőn éppen *Lüttikhbe* kellene a' népet vezérleni; és tsudálatos! Pruszszus Generál *Stiten*-is így járt tavaly éppen akkor, midőn a' Pruszszus Katonákat *Lüttikh* felé vezérlené. — Hertzeg *Deligné* ki az Ismail ostromán jelen volt, és egy könnyü sebet-is kapott, Bétsbe szerentsésen vissza érkezett: de mihelyt vett sebe meg-gyógyúl, azonnal a' Muszka Táborhoz vissza-tér. — A' Török Nagy Vezér *Silifria* háta-megett *Drinápoly* felé húzta meg magát: de csak alig hiszszük hogy neki

jó izünn eshetnék egy pipa dohány a' fekete Kávéra. —

Bétsi 's más elegyes jegyzések: — Itt közönséges hir, sőt a' mondatik, hogy már előre *Toskánába* is jelentést tett volna ö Felsége felölle, hogy a' jövő Mártziusnak kezdetével Florentziába fogna indúlni, és fő Hertzeg *Ferdinándat* a' *Toskánai* fő Hertzegségbe maga fogná bé-iktatni, melyből úgy véljük, hogy a' Nápolyi Felség is ekkor fogna indúlni. — Bétsben tegnap-is első esett, és a' betegeseknek száma napról napra nevedik, kik többnyire tüdő-gyúladásban vagynak. — Tavaly 346 Épületekkel szaparodott Béts Várossa, mellyek közül mindenikben 50 emberek el lakhatnak. 96 házak 2 for házzal fellyebb emeltettnek. — 1785-től fogva 70-ezer emberrel szaparodott Béts. — Midőn *Ismailnak* meg-vételéről már a' hir Bétsben szárnyálna, megint egy más ujj győzedelmi Tudositás repüle közinkbe, mely arról teszsz bennünket bizonyosokká, hogy Muszka Vezér *Herrmann* egy Ásiában lévő és Krimianak óltalmazására igen szükséges *Anapa* nevű Várot meg-vett, és 4000 Törököt aprított-le. Keziben van hát már most *Pétersburgnak* a' Fekete-tenger és Krimia költsa *Otzakov*, kezében vagyon a' Krimiából Törököt ki-zárható ajtó *Anapa* Vára. — Ex-Jésuita Gróf *Hochenvart* Triesti Püspökké tétetett. — A' már két izben hadi-probát mutatott Katonák között minden közembernek 20 krt, minden Káplárnak 30 krt, és minden Strá'samesternek 40 krt adott a' Nápolyi Felség. — Hadi Agens *Purtscher* egy néhány arany adóssággal meg szökött. — Egy bizonyos Tanátsos, kinek a' Ts. Királlyi Kints költsa kezében vólt, 21-ezer forintat tsupa madarakra költött, és már most maga-is Kalitzkában vagyon. Mikor holmijét kotyavetyézték, tsak hangya tojást 1000 forintot érőt találtak nálla. — A' Nagy *Fridrikh* az ilyen okos embereket oly fel tétel alatt tette vala Tanátsosokká, hogy soha néki tanátsot ne adjanak — de én sem biznám tsak a' Kurir Calsáját-is egy ilyen emberre.

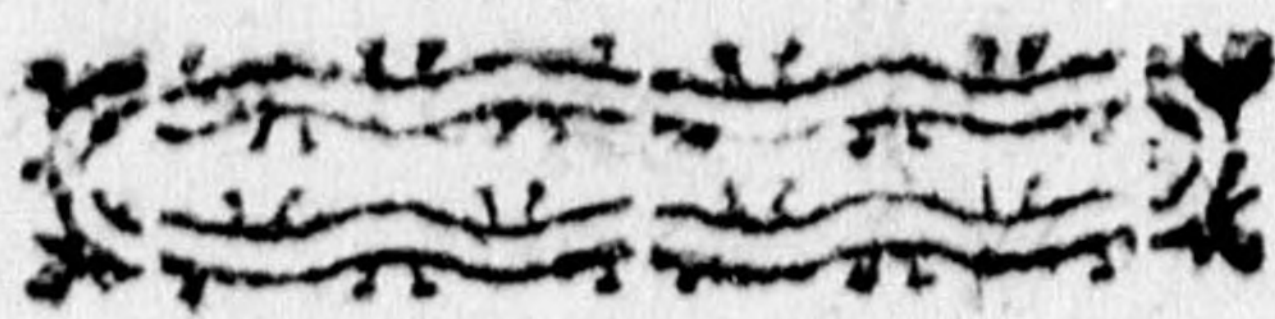
A' *Modénai* öreg Hertzeg Alszyonynak halálával az Udvar ezen hón. h. 23 dikán 8 napi egész, és 8 napi fél gyászt öltözött magára.

Kolosvárról azt a' Tudositást vettük, hogy az Erdélyi Ref. fő Consistorium azt a' jelentés tette vala a' maga Püspökjéhez (itt a' Superintendens Püspöki Ranggal-él) hogy az Ország-gyűlésén tisztefféges Magyar Papi köntösben jelennék-meg, és a' Bugyagot oda ne vinné — ez így is történt, és nagy reménységünk vagyon, hogy minden Református Predikátornak nemzeti Papi köntöst kelletik Törvény szerint viselni. Deminekis Magyar Predikátornak a' sejem Bugyagó, a' Paroka? hogy tudosabbnak lássék? o! meg rögzött bal vélekedés! Mi szükség az üress hordóra vas abrants talám nem meg-tartya a' magyaró fa? nem tzeger alá való a' Tudomány — belfő érzékenységekkel lehet ezt, mint belfő tehetséget meg-fogni. Ezen Erdélyi Ref. fő Consistorium böltsen kezdette most a' maga dolgait rendbe szedni. Már ez előtt elztendővel törvényt szabtanak arról, hogy a külfő Orzági Oskolákból bé-jövő Candidátusak, ha Feleséget hoznak magokkal, 3 elztendeig hivatalt nem kapnak. Ha ezen nagy érdemü — de még ekkor tsak fél tiszteletü Candidátus Urak a' Belga 's más Dámákat egy egy nagy Töke penzel hoznák pénz nélkül szükölködő Hazánkba, már akkor roszsz volna ezen rendelés — de mint hogy többnyire tsak szolgálókat — és rongyos tzipellőseket hozván — le-érkezesekkel el-tsapják, 's mind azt, mind magokat szerentsétlenné teszik; mi ezen Rendelést minyájon böltsnek nézzük — és így Candidátus Urainék a' Léányos öreg Tiszteletes Urak mellett-is hamarébb Káplánfágot kapnak. — Ezen

Hazánkbeli Tudósítások.

Budáról írják, hogy azon épület, melly a' Királyi Kastély Kerítésében hajdon a' Szent Ferentz Szerzetes Papjaié vala, és a' mellyet II-dik *Josef* a' magával edgyütt meg holt *Provinciális Tábla* számára szánt vala, a' Hadi-Kantzellária számára rendeltetett, a' mi fő igazgató Vezérünknek Hertz. *Koburnak* számára pedig egy Felsőleges Szállás másut készítettik a' Várban; és így az egész *Regia*, vagy Királyi Kastély, a' mi Királyi fő Hertzeg Palatinusunk számára készítettik. — *Posonyból* Jan. 22-dikén azt írják: „Tegnap a' F. Palatinus, a' fő Kantzellarius Ur ő Excellentiája a' több Kantzelláriabeli Tagokkal, és minden Bétsben mulatott Ország-gyűlése béliekkel ide meg-érkeztenek; ma u. m. Szombatom már Gyűlés-is tartatik. A' Státusok már reggeli 8 órakor bé-valának gyűlve a' *Primás* Ur ő Eminentziája Palotájában. — Azt már jelenttük vala, hogy a' F. Palatinus ezen hón. 6-dikán le-tette vala hitét Bétsben ő Felsőségének, mint a' Helytartó Tanátsnak *Præfesse*. A' Törvényes dolgokra nézve melléje adatott ő fő Hertzegségének a' Vice Kancellarius Gr. *Májtáth* Ur ő Exja; a' Polgári dolgokra nézve pedig Gr. *Revitzki* Ur ő Nga. Titoknakja lészzen ő Hertzegségének *Vadász György* Ur, Expeditora pedig *Kende János* Ur. — A' nem edgyesült Görög Vallás fő Papjának *Popovits János* Urnak azon érdemeiért, mellyek szerint a' közelebb való Török háboruban a' Török-orzági Olá-

hokat a' mi részünkre hódította és által-hozta (kiknek sokasága számlálhatatlan, és a' kikkől áll a' *Dubitzai* erdőkben szolgáló Katonaság, és a' *Novinál* lévő ugy nevezett *Bánáti-Sereg*) edgy arany Lántzon, függő képit adta ő Felsége emlékeztető jutalmúl, melly emlékeztető jutalom pénz, a' múlt hónapnak 28 dikán, a' meg-nevezett fő Papnak, fő Vezér *Vallis* által, *Károlyvárt* mellyjére is függesztették — sok hadi Tiszteknek jelen-létekben; a' midőn a' Vezér Ur egy érzékeny beszédet tartván, a' nevezett Pap-is halonló érzékeységgel felele.

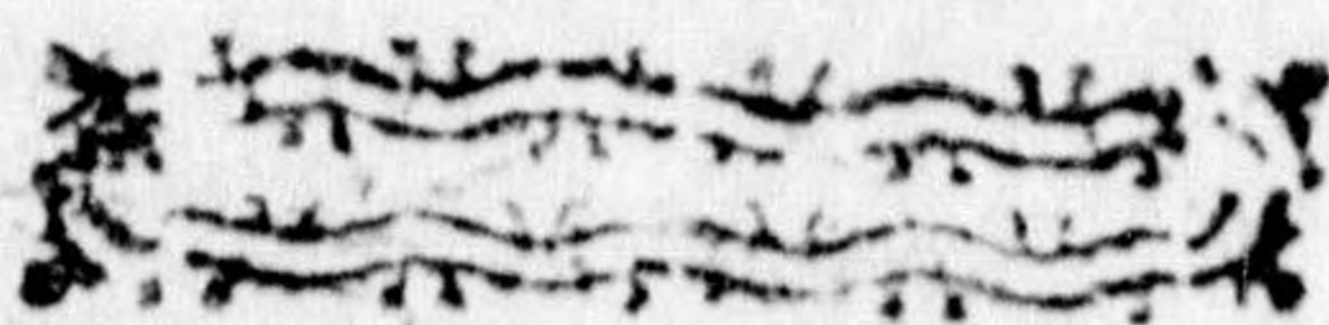
Az Erdélyi Nagy Fejedelemség fő Kormányozó Urnak azon Belzédje, mellyet Dec. 21-dikén az Ország' öszve-gyült Rendjei előtt tartott, e' következő :

Méltóságos, Tekintetes, Nemes Státusok, és Rendek!

„Mindennek meg vagyom az ő szabott ideje, tehát a' jó, és bal szerentsének is. Ekkor már az örömváltja fel a' fájdalmat, már a' fájdalom az örömet: holott nem szinte ember az, kiben az ilyen változáskor semmi érzékenység nintsen. Annál nagyobb pedig az öröm, mennél nagyobb ahhoz a' szeretet, kinek javán örvendünk. Lehet -é pedig forróbb szeretetünk valakihez, mint édes Hazánkhoz? Azon szerelmes Anyánk adott nekünk életet, ölében hajlékot, kebeléből taplálást, tanító házaiból tudományt, törvényeivel illendő szabadságot, vitézeivel mind külső, mind belső ellenségek ellen hathatós oltalmat: nem méltó e' tehát hozzája leg nagyobb szeretettel viseltetnünk?

Ts Ns Státusok és Rendek! Mindenkor égett szívem, édes Hazámnak szeretetétől; és pedig olly annyira ég most is, hogy érette, ha a' szükség úgy hozná, kész vólnék áldozat lenni; mikor látom, hogy az Egek egy olly Fejedelemmel vigasztalták meg édes Hazánkat, kinek leg főbb tzélja, hogy azt boldogítsa.

Boldogításunknak fundamentomául tette Ns Hazánknek törvényes egybe gyűlését; azon gyűlését tudniillik, mellyet mindnyájan óhajtottunk; de nem mindnyájan reménylettünk; mennyivel tartozunk tehát vagy azért is kegyes Fejedelmünknek.

Ezt a' b6ldog szempillantást, hogy immár elér-
tük, látom kinek kinek tekintetéb6l ki üt6 ör6m6t.
Engedjek meg nekem a' Ts Státusok és Rendek, hogy
igaz szívbéli ör6m6khöz hozzá kaptsollyam az én
igaz hazafiúi ör6m6met. Eggyütt törekedtünk —
eggyütt 6rvendjünk is.

En ugyan eddig sem vontam ki 6des Hazámnak
gyámolítása el6l vállaimat, ezután is élni, vagy hal-
ni Hazám' hasznáért, és b6ldogulásáért, míg a'
lélek bennem lézzen, kész vagyok. És, talám ép-
pen ez eránt való bizodalom hajtotta eddig is a' Ts
Státusoknak és Rendeknek szíveit, az én méltatlan
személlýmkez; és a' mid6n külön6s háládatossággal
veszem a' Ts Ns Státusoknak és Rendeknek nekem
gyakor izben mutatott szíves tekinteteket, az e-
gyedül fáj én nekem, hogy igen gyakor izben a'
mint akarnám, akképpen háláadó szívemet ki-
men trjeshzhetem. Azonban midnyájan abban meg
hittek lenni méltóztassanak, hogy olly igaz híve
kivánok lenni a' F. Udvarnak, hogy soha meg ne
sz6njen igaz fia lenni 6des Hazámnak.

Ugyan is nem egészen helyyes az a' vélekedés:
Ez, jó Hazafi; tehát nem lehet Udvari: úgymint az
is által ellenben: Ez, Udvari; tehát nem jó Hazafi:
s6t éppen Udvarinak kell lenni, ha akarja tudni,
mint leheissen Hazájához való szeretetét okossan meg
bizonyítani; az Udvariság és Hazafiság, kiváltkép-
pen egy jó, és a' törvény' útján járó Fejedelem alatt,
nem ellenségi egymásnak; az, ennek útasítója: ez
amonnak kedveltet6je. Mind a' kett6 pedig azon
drága arany lántznak meg-bets6lhetetlen mivellei,
melly a' Király' szívet a' Hazájával, el oszolhatat-
lanúl egybe kaptsollya.

Meg lévén már tehát ezen a' napon, 6rvendetes
kezdet6 Ns Hazánk' Gy6lésének, mindenek fellet
ezent6l azon iparkodjunk; hogy egyenes értelemmel,
és akarattal birjünk. Legyünk példájára, s6t tsudá-
jára is a' különbkül6b Nemzeteknek; hogy különb-
kül6b Nemzetskb6l és vallásokból állván Gy6leke-
zetünk, mindazonáltal olly egyesség virágzott köz6t-
tünk, mitha mindnyájan egy Nemzetből és vallás-
ból állottunk volna.

Azután olly hiven ragaszkodjunk törvényeinkhez, hogy a' környülállásokat is szemünk előtt hordozzuk; job egy ideig, jó kötés és meg határozás alatt, ha egyébképpen nem lehet, kis tsonkúlást is valamiben szenvedni, mintsem derekas dolgainkban, vakmerősködésünk által, orvosolhatatlan sebeket ejteni.

Viselteffünk F. Fejedelmünkhöz, mint örökös Urunkoz; mély tisztelettel; és mint édes Atyánkhoz, fiúi szeretettel. Mély tisztelettel mint Urunkhoz, midön Törvényünk' sérelmeit, vagy egyéb dolgainknak meg kívántató jobb jobb igazítását eleibe terjesztjük — mint édes Atyánkhoz pedig fiúi szeretettel, nem kétségeskedvén semmi is, hozzánk járúlandó kegyelmei eránt, Legyen Isten után benne tellyes hiedelmünk, és bizodalunk. — És, hogy' ne lenne! holott az ő kegyes szive tsupán azt várja, hogy mi jelenségeit adjuk hozzaja való bizodalunknak és leg ottan reánk árasztja maga atyai kegyelmeit.

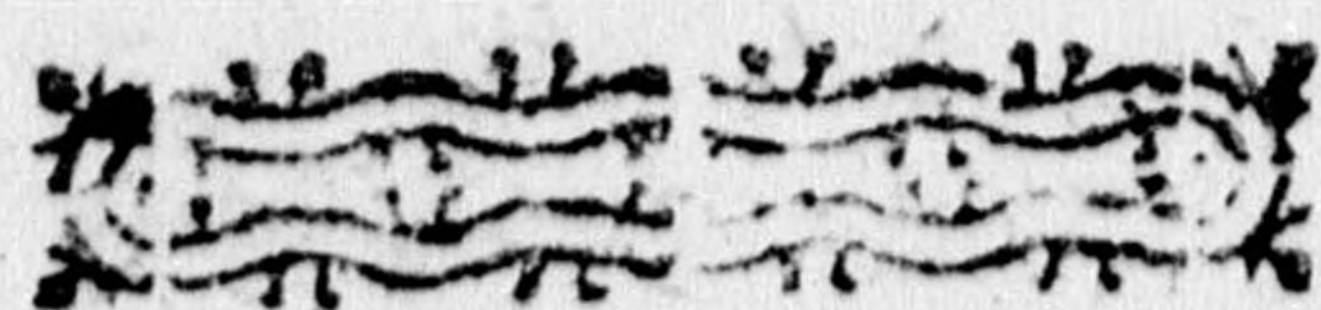
Vessünk véget immár ezeknek; de ne vessünk az egymáshoz való szeretünknek, és bizodalunknak. Legyünk egymáshoz segedelemmel, minden ügyeinkben: így szerentsés lézzen édes Hazánk, minden dolgaiban. En azonban, midön magamat, buzgó szivvel, és igaz hazafiúi szeretettel, továbbra is a' Ts Státusoknak és Rendeknek sziveffégébe ajánlom, azzal fejezem bé ezen beszédemet, hogy elj-nek és virágozzanak a' Ts Ns Státusok és Rendek; virágozzanak a' Királyhoz és Fejedelemhez való hivségben, és bizodalomban; virágozzanak az egymás közit való szeretetben, és egyeffégben. Nekem pedig lehessen alkalmatosságom, azon igaz hazafiúi szeretetemnek meg bizonyítására, a' mellyet úgymint eleimtől vettem, és mindenkor tisztán meg tartottam: úgy minden maradékaimra is által-adoi kívánom.

„Azt a' bátorságot, mellyet e' nagy tekintetű Gyülekezet' tiszteletére tett bé lépésemben, a' Kir. Rendelésnek mélsósága, 's annak követésére ösztönözö köteleffégem lelkesített, a' Ts Rendeknek bölts egyezése, 's a' felsőbb tettzésnek a' törvénnyel lett meg egyeztetése, helyben nagyni méltóztatta, a' mint a' Királynak önként való kegyelmességét melly

alázatosfággal hálálom, 's annak bizcnyság tételére, életem, mindenem fel áldozom; úgy léfzen, mig élek, leg szorofabb törvényem, a' Ts Rendekben a meg ofzlott Hatalmat tiltelve, annak szentül való meg maradására tellyes igyekezettel törekednem. Egybe fogom kaptsolni mind a' kettőt, örökös Fejedelméhez viseltető fegyhetetlen hivségemet bizonyítani fogja főbbképpen, törvényeinknek útásításaira el intézett magam viselete, 's édes Hazám' böl-dogítására tzelzó köteles munkálkodásomat a' Királyba vetett bizodalman fogja gyámolitani, 's ezen egyesült erő' hathatofága örvendetes következe-seiknek el érésére pedig, a' Ts Rendeknek példája. Tanáttsa fog elzközlő, 's tsalhatatlan fegedelmet nyújtani. Melly eránt midőn esedezem, támogatom is reménységemet, kérelmem' meg nyerhetése végett egész bizodalommal; mert a' mennyi személy neveli ezen Ts Társaságot, annyi választott Hazafit képzelek, ki Hazója' igaz szeretetétől gyúladozva, törvényeihez ragaszkodik; Fejedelméhez való hivségében él és hal; 's együtt a' kettőben keresi a' köz boldogságot; mellyre egyedül, minden félre való tekintetek nélkül, igaz szívvel 's lélekkei egyenesen igyekezem. Böl-dogittson Isten minket ezen tzelban, 's engedje, hogy előnkbevett pályánkat futhassuk úgy, hogy Hazánkat szerentséltetve, az Uralkodónak is kívánságunk' igazságáról, törvényes engedelmellégünk-ről, örökös hivségünkről meg gyözödve, vagyé édes Hazánkat sok hányattatásai után kegyelmébe, 's növekedjék e' Nagyfejedelemségbéli T Státusokba és Rendekbe helyheztetett biztos hiedelme. Kiknek én magamat kegyességekbe, sziveslégekbe, szeretekbe, jó indúlatokba, igaz és illő tiszetelettel ajánlom. Excellentiádnak pedig e' bé iktatásom alkalmatossá-gával is bizonyított nagy jó vóltát, alázatoslan kö-fzönöm.

Posony 23. Jan. (szórol szóra) — Kedves Ötsém!
— „Az el-múlt héten Hazánk ofzlopi kezdvén egy más után Bétsből hozzánk le-szivárogni, Pénteken már minnyájan complét vóltak. Tegnap napon e-
legyes Gyülés, vagy is Ülés tartatván a' Primara-
lis

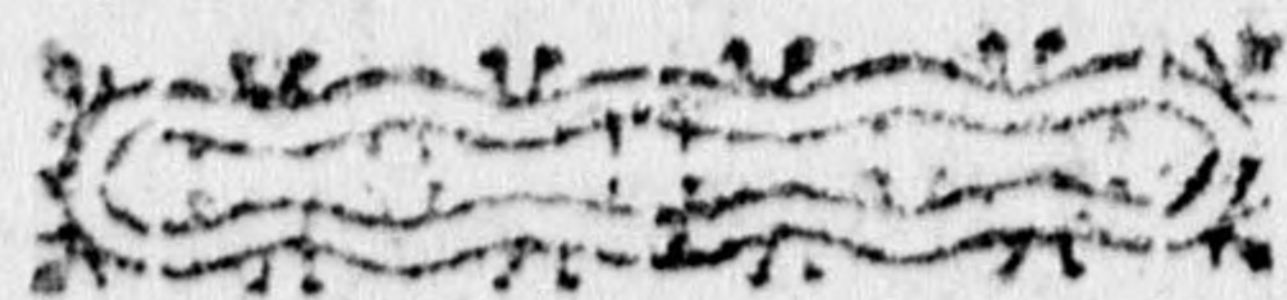

lis Palotában, hová még előre feles számmal felgyülekezvén, nagy ásitozások között vártuk, a' Kegyelmes Királyi jó válaszokat, vagy is Resolutiokat. Azomban egyet kettőt dobbantván a' lábával (ez lévén modija mostanában) ez előtt viselt buzogánnya helyet az Ország' Vicé Porkalábja vagy ajton állója *Radvánszki* Ferentz Ur, jelet adta, az Iffju fő Hertzeg Palatinus közinkbe való bé-lépésének, ki is olly tsomó Resolutziot hozatott-bé maga után, hogy a' bé-hozója majd meg szakadt belé, ez pedig vólt a' Királyi Fiskus *Postulatum*nak ; rész szerint való adnexuma, és még Felséges Alszonyunk idejében ki-dolgozott *Curialis Decisio*ok, *Commertialis* és más egyéb dolgok, mellyeket ő Felsége az Ország által rendelendő Deputatiokban fel-venni parantsol. Ezeknek, 's más egyéb kisebb Resolutioknak bé hozásával, egy kis Deák dictiocskát előre] botsátván említett Hertzeg Palatinusunk, az Királyi Kegyelmes Resolutiokat rendivel fel-olvastatni parantsolta, mellyeknek némely részit fel olvasván, minthogy igen sok vólt, a' többieknek fel-olvasásokat, más Ülésre halasztotta.

— — — — — Nevezetesen az *Armorum Præfectus*ság sem Palatinusunknak, sem a' Croatiai Bánnak meg nem adódtak. A' Magyar ruhának viseleti Törvényben nem mégyen. A' Deák nyelv még a' *Dicasterium*okon, meg marad. — Ebbe az esztendőben az Ország Gyűlése nem fog continuáltatni; ha fog-is a' jövő esztendőben, nem Pesten, hanem Budán, még a' Tábláknak által mentele is, ő Felsége további rendelésétől függ. A' Királyi Városok Deputátusinak *Diurnum*át, minthogy az *Peculium regium*, még ezután szabják-ki a' Vármegyék, a' mint az Ország ki-tsinálta helyben hagyattatván. A' kik valamit véthettek vólna *Josef* Császár Uralkodása alatt, azoknak Generális Kegyelem ígértetik. A' Vallás dolgában való Resolutió még hátra maradott. Ezeket a' mint mondom el-olvastván egyebet semmit sem tsináltak.

*Maros Vásárhelyről 5. Jan. A' minap is sajnál-
lottam, mikor az egyik Szám alatt két Kurirt ol-
vasnám, hogy a' mi Városunkon esett egy igen ne-
vezetes dolog, u. m. a' Felséges Urunknak II. dik
Leopoldnak Romai Tsáfzárságra lett koronáztatásá-
nak közöttünk tartott innepi Solemnitása, tsonkán,
és a' mint szokták mondani, in fragmentis küldet-
tetett közönségessé-tétel végett az Ur kezébe. Tud-
ja az Ur, hogy a' *Compilerok* mindenkor rossz
nevet érdemlettek. Mert a' mi az egészét és való-
ságot inkább tenné, azt fel jegyezni el-mulatták,
és olyan dolgokat tojtak a' Világra, a' mellynek
tudása nélkül a' Világ igen kevés kárával el-lehe-
tett volna. Én azért szükségesnek itélém minden
környülállásaival meg-irni, mi-képpen illette-meg
Városunk az ujj esztendő második napján F. *Leo-
pold* Kegyelmes Királyunk és Fejedelmünk Magyar
Királya lett koronáztatásának örvendetes Innepét
's *Te Deum Laudamusát*. *Ab Jove principium*: Két
prédikátzio tétellett Városunkon ezen alkalmatolság-
gal. *Az elsőnek Textussa Ének*. Ének 3: 11. *Jöjje-
tek-ki és nézzétek Sionnak Leányi Salamon Királys-
a' Koronában, mellyet szerzett ő néki az ő Anyja*.
Ezt mondotta Tiszt. *Brosnyai Lukás Simeon* Uram
a' Várbéli Ref. nagy Templomban, kinek a' két
Hazában minden-féle és mindeneknél esmeretes di-
tséretéről jobb semmit sem mondani, mint keveset.
Salamon Királyt, a' mi Felséges Urunkal egybe ha-
sonlitotta születésére, Királyságra lett *Successiojára*,
böltsefére és országlására nézve. Nevezetesen a'
mi *Successioját* nézi, egybe vetette az ő Felsége
Fatumát a' *Salamonéval Adoniára* nézve. A' két
utolsóbbat bizonyította és egyeztette az ő Felsége
Florentziában gyakorolni szokott böltés rendelési-
vel kormányozásával. Meg említette azt-is, hogy
a' mi-képpen a' *Salamon* Király idejében fegyver
zörgés, hadakozás nem hallatott Izraelben: ugy ő
Felségének-is minden tzielja igyekezete a' jó békes-
ségre mutat 's a' t. Továbbá gyönyörűságes *inven-
tioval* (mellyel minden beszédiben bővölködni szo-
kott)*

kolt) meg-mútatta, hogy a' mi Felséges Urunk, Fia a' Magyar Hazának, nem tsak annyiban, a' mennyiben a' maga régi julsainak meg-tartása iránt ö Felségéhez nyujtott kéréseit a' Hazának kegyelmesen meg-adta, hanem annyiban-is, hogy a' mint a' Historiákból ki-hozta, az ö Felsége ditsőségesen uralkodott eleinek, a' Magyar Nemzettel, a' szent házofság által szorosabb egyessége-is vólt. Ugyan azt hozta-ki az ö Felsége *Symbolumából*; *Opes Regum corda subditorum*, hogy ö Felsége igaz Fia a' Magyar Hazának. Mind ezeket pedig, szokála szerint hozzá foghatatlan hathatos ékesen szol-lálsal adta elé. A' másik prédikátzio vólt a' piatzi Cathol. Templomban. *Textus Esa 60: 1. Surge, illuminare Jerusalem, quia venit lumen tuum et gloria Dei super te orta est.* Erről prédikállott Fő Tiszt. Plébánus *Ferentzi András* Ur. Elébb a' Proféta szavainak értelmét adta, meg-mutogatván, hogy a' Jerusalemen, nem a' kő falakat, házokat, palotákat; hanem a' lakófokat kell érteni. Azután szabta az igéket a' Magyarokra. Elé-beszéllette hogy a' Magyar Korona nem tsak Szent Angyali Apostoli, hanem tsudálatos-is. Az utolsót hozta-ki a' Magyar Koronának fátumából és sok rendbéli bujdosásaiból. Prédikátziojának második részében el-beszéllette az ö Felsége meg koronáztatásának minden környül-állásait. Mind a' két rendbéli prédikátziók és áhítatolságok alatt és után az ágyuk ropogtanak. Esteve a' Város meg-wilágosított. A' sok métsék, fáklyák, mint annyi tsillagok mindenfelé világoskodtak: minden ablakba gyertyák égtek. Nevezetesen két helyt vólt e'-féle nagyobb készület. *Egyik* a' Tanáts-háznál, mellynek minden ablakai-ban piramis formára ki-rakott kilentz, tiz gyertya lobogott. Benn a' Tanáts házban a' tellyes szivel örvendező nagy sokaság jelen-létében, az e' végre készített énekek szép hármóniával el-énekeltettek. Mellyek közül a' rövidebb e' vólt:

Jeles nap Est-hajnala

Mellyen az Isten Angyala,

Második

Második Nagy *Leopoldnak*
 Magyar Ország Királyának,
 Királya lett kenetését
 'S erre fel-szenteltetését,
 Maros Vásárhelly vig szivel
 Innepli buzgó örömmel.
 Éljen! mind örökké éljen!
 A' Király *Leopold* éljen!
 Isten az ő esztendeit
 Terjesztse 's nyujtsa életit!
 Népe' szive, kintse légyen,
 Ellenségit fogja szégyen,
 Kegyelem 's az irgalmasság
 Őt vezérlje 's az igazság!!!
 Adja Isten a' Királynak,
 Adja a' Király Fijának
 Igazságát 's ítéletit
 Hogy vezérlje jól hiv népit.

A' Tanács-ház tornáztára a' két fejű Sas ki-volt téve ilyen alatta való irással: *Jeles napnak Est-haj-nala, melyen Fels. II-dik Leopoldnak, mint Magyarok' Királyának tiszteletit szíven herdozza M. Vá-sárhely.* A' mások örömet és háládatolságot izime-rező nagyobb világosítás volt a' T. Fő Díró *Boros-nyai János* Ur háza előtt. A' hól a' tornázt e-gélzzen végig volt rakva meg-gyújtott gyertyák-kal, a' közepibe az ő Felsege képe le felive a' Ma-gyar Korona alatt, ilyen incripival: *Vivat Leo-poldus II. Pater patrie.* Mind a' két helyt fenyő-ágból cizlopokra csinált elő-fa formák ágai kö-zött villogtak a' gyertyák. A Rel. Ecclesia helyel-mes Uraloz és Fejedelméhez való háládatolságát Hülső képpen-is ki-jelenteni kívánta, a' midőn a' Tiszt. kedves Pappai és Ecclesiái Fő Curátor Ur há-zok előtt *illumináziót* és ágyu lövést tetetett. Nem emlitem a' közönséges városi embereknek szakadat-lan öröm lövöldözéseket. Tartott ez a' izérimonia mintegy 11 óráig. Egy néhány Verleket-is téltek ide, mellyek ez alkalmatolságra készítették:

Neve:

Nevezetes a' múlt esztendő folyása,
 Száz' Seculumban is nem lesz ennek málsa.
 Ebben történt a' nagy *Joséf* el-halása,
 Ebben *Leopoldnak* koronáztatása.

Nó hát e' Felségnek, a' ki erejére
 Oroszlán, de bárány szelid erkölcsére,
 Magyar Nemzetünknek rég várt örömére,
 Korona tétetett Királyi fejére.

Lásd a' Teremtőnek ki tetsző munkáját,
 A' ki eddig a' szép böltsesség pálmáját
 És a' kegyességnek viselte páltzáját,
 Most már sok Országoknak birja Koronáját.

Jutalom követi a' példás jóságot,
 Érdemel a' bölts szív tisztet 's méltóságot,
 Talál a' kegyesség zöld borostyán ágot
 Az irigy-is vallja ezt az igazságot
 Nagy *Leopold!* a' te Királyi székedet,
 'S arra e' Virtusok emeltek tégedet,
 E' Nemes Virtusok vezérlik szivedet,
 Ezek óltalmazzák 's őrzik Felségedet.

Nó! már kevélykedjék *Epirus Pyrrhussal,*
 Kevélykedjék *Roma a' Nagy Pompejussal,*
 Avagy az ennél is nagyobb *Augustussal,*
 Kevélykedünk mi-is Nagy *Leopoldussal.*
 Kinek hogy mészére terjedjen Orzága,
 Hódoljon alája nemzetek soksága,
 'S Népének alatta legyen boldogsága,
 Tudom minden jóknak ez a' kívánsága.